

[Kristine Heltberg.]

2 + 2 er 5 og pålagde derved ministeren at fortolke dette interessante resultat af en addition.

Jeg mener, at de 15 minutter, man har bevilget som taletid, i og for sig havde været meget, meget nyttige at have for folketingsflertallets repræsentanter, når de skulle forklare ministeren og de undrende forligsdeltagere omkring folkeskoleloven og sikkert også ministerens udmærkede administratorer, hvordan dette resultat egentlig skulle fortolkes og virkeliggøres.

Det kan nu engang ikke lade sig gøre at fastholde en skala, der er vedtaget for ét skolesystem, ved et helt nyt skolesystem, det skulle være indlysende og klart, men nogle gange går lidenskaberne over optugtelsen, og man vedtager noget, som i og for sig er noget contradictio in adjecto, hvilket på dansk er udlagt som noget sludder.

Så kan man jo sige, at SF var gået med til folkeskoleforliget under forkerte forudsætninger, fordi vi regnede med, at når man lavede forlig med partier også til højre i salen, f. eks. det, som hedder venstre, kunne man stole på, at dette forlig bandt. Det viste sig så ved denne aprildebat, at det simpelt hen ikke var tilfældet. En lang periode forud havde vi jo nok vores mistanke om, hvor det bar hen, men i april blev vi altså fuldstændig klar over, at dette forlig var ude af verden, og at vi dermed kunne føle os løsgjort fra det, hvad vi jo også har understreget, at vi er.

Jeg vil ikke gentage den protest, som blev fremført fra mit partis side ved den lejlighed. Det er ørkesløst. Jeg vil sige, at jeg synes, det er meget forståeligt, at ministeren gennem denne redegørelse vil prøve at se, om man dog kunne bringe lidt skik på dette temmelig komplicerede om end ikke særlig samfundsomvæltende problem. Og dog. Jeg mener, at selve den idé, at man skal give karakterer i folkeskolen, er noget af en tragisk fejltagelse. Jeg mener, at det er dikteret af mennesker, der mener, at konkurrencesystemet skal indbygges i børn så tidligt som overhovedet muligt, at vi på dette punkt skal lade hånt om alt, hvad der hedder grundtvigske traditioner og arv, at vi simpelt hen skal piske børn ind i et ræssystem, som man så bagefter kan tage afstand fra i højtidelige erklæringer om nærdemokrati og meget andet smuktlydende.

Jeg mener simpelt hen, at en hel masse af

det, der bliver sagt om politiske formål i denne sal både fra partiet venstre og fra fremskridtspartiet, i virkeligheden på et meget, meget lille område, nemlig omkring disse ulyksalige karakterer i folkeskolen, bliver afsløret som noget gedigent hykleri og som en falsk varebetegnelse.

Det er ganske klart, at i og med at vi skaber en folkeskole, som alle børn skal gå i, som de ikke kan dumpe sig ud af, skaber vi et sted, hvor man kan snakke sammen om tingene, og det er ikke sandt, at man ikke kan fortælle forældre og elever om, hvordan indsatsen bør være, og hvad der bør lægges vægt på. Der er noget, der hedder samtale mellem elever og lærere. Der er noget, der hedder samtale mellem forældre, elever og lærere. Alle disse fremgangsmåder er langt, langt mere værdifulde end dette tilstræbte system, som synes at pege på en himmelsk retfærdighed, en objektiv sandhed, som enhver, der har haft med undervisning at gøre, og enhver, der blot har haft med børn at gøre, eller som selv har gået i skole, ved er det modsatte af den himmelske retfærdighed, nemlig en samling af temmelig store tilfældigheder og måske også i visse tilfælde udtryk for sympatier og antipatier mellem bestemte grupper af folk i samfundet.

Der er ingen grund til at tale om karakterer i folkeskolen overhovedet, men særlig grelt er det, når man – og det tror jeg de fleste vil være enige om – er fuldstændig klar over, at børn, der forlader 9. klasse, bestemt ikke har noget at gøre i erhvervslivet, før de har skaffet sig helt anderledes dybtgående kundskaber og helt anderledes dybtgående forudsætninger for at fungere i samfundet. Hvis man endda sagde til mig: det er nødvendigt for os at have karakterer til ingeniører, der skal bygge broer, eller læger, der skal operere blindtarme, eller folk, der skal ansættes, således at man ikke lokker erhvervslivet til at sætte deres egne og langt mere suspekte prøver i stedet for de karakterer, man giver fra de offentligt anerkendte undervisningsinstitutioners side, så ville jeg sige: det kan vi tale om. Men det er fuldstændig meningsløst overhovedet at udstyre folkeskolens elever med etiketter af den ene eller den anden slags. De må naturnødvendigt i bedste fald være tilfældige, i værste fald direkte uretfærdige og urimelige.

Nu vel, dette er man ikke villig til at indse fra folketingsflertallets side, og så må man jo bøje sig for det i det samfund, vi har, og i og